

[Kjeldgaard Iversen]

På trods af alle bestræbelser i Atlantpagten for at nå til magtbalance er freden i verden ikke blevet sikret, tværtimod, den internationale spænding er blevet øget. Frygten for en krig er øget, og det er vist rigtigt, at der kun skal en lille episode til for at starte den tredje verdenskrig.

Der er da også overalt, både herhjemme og i Europas forskellige stater, stigende mistillid til Atlantpagten og stigende frygt for dens konsekvenser. Det er dette, der giver sig udslag i modstanden mod Europahæren og Tysklands genoprustning, og det er dette, der får Norge til at modsætte sig det, som de kalder fremmede baser, og som vi kalder stationering af fremmede tropper.

Det er efter min mening ikke så underligt, at man bliver skeptisk overfor Atlantpagt og militær. Tænk blot på, hvilken virkning det har på os her i Danmark og i Vesteuropa, at Rusland øjensynlig rustet og foranlediger, at Østtyskland militariseres. Vi betragter naturligt og uvilkårligt disse handlinger som en trusel, som forberedelse til aggression, uanset om Rusland nok så ofte understreger, at det udelukkende skal anvendes som forsvar mod et eventuelt angreb på det. Ja, men vore forsvarsbestræbelser med oprustning, militære alliancer, udbygning af baser, der tydeligt er rettet mod Rusland, vor indskrænkning af samhandel og samkvem med østlandene bliver uvilkårligt og forståeligt af Rusland betragtet som en aggressionstrusel mod det, uanset hvor ofte vi påstår, som sandt er, at alle vore bestræbelser kun går ud på at forsvare os.

Det afgørende for, om der udbryder en krig, er ikke, hvordan vi selv opfatter vore militære foranstaltninger, men i langt højere grad, hvorledes vor modpart opfatter dem. Tilstedeværelsen af våbenmagt hos en modstander giver altid anledning til frygt for et overgreb og får altså en selv til at deltage i oprustningen. Faren for en væbnet konflikt bliver ikke mindre ved de efterhånden ret åbent udtalte trusler mod hinanden og gensidige beskyldninger for at sabotere fredsforhandlinger: Atlantpagtlandenes iver for at genopruste vor tidligere fælles fjende Tyskland, oven i købet med mange af de kompromitterede personer fra sidste krig som hovedpersoner, tjener ikke til at indgyde Rusland tillid til Vestens fredelige hensigter.

Det er rigtigt, at det ikke er muligt for

dette høje ting at få Rusland til at ændre sin politik, i hvert fald ikke så længe vi selv anvender de samme midler som Rusland. Det er sagt mange gange, sidst af udenrigsministeren, at afrustning er det reelle mål og det ideelle mål, men man mener åbenbart, at det er den anden part, der skal begynde med afrustning.

Ruslands note til Danmark kan måske opfattes på mange måder — det afhænger mest af os selv —, men det kan vist ikke fragås, at den må virke som en advarsel mod at fortsætte udviklingen under Atlantpagten. Man tillægger dog vel ikke Rusland så megen menneskelig styrke og fornuft, at man regner med, at russerne ikke kan føle sig så foruroligede af den politik, vi fører, at de griber til en præventiv krig. Man plejer ikke at tillægge russerne ret store, ret gode egenskaber, men man handler, som om man tiltroede dem sådanne egenskaber.

Det svar, regeringen har givet på noten, er jeg fuldtud tilfreds med. Jeg vil endda takke udenrigsministeren for dette svar og henstille, at han følger det op med handling. Der står udtrykkelig, at man understreger det venskabelige forhold til Sovjetunionen, men så skal man lade være med at føre fjendtlig propaganda mod Rusland og ruste sig mod Rusland. Det opfattes ikke derovre som venskabelig handling.

Jeg må for mit vedkommende modsætte mig denne udvikling, som kun kan føre til katastrofen. Jeg erkender, at Atlantpagten er en realitet, en beklagelig realitet, men jeg mener at have ret til at medvirke til at oparbejde en modstand i befolkningen mod den, så at dens forpligtelser, dens konsekvenser, logiske eller påståede, bliver afvist. Det må være flertallets ret at afgøre den udenrigspolitiske linie, og hvis befolkningen får den opfattelse, at Atlantpolitikken er indledet under forkerte forudsætninger og viser sig at medføre konsekvenser, som vil udsætte Danmark og danskerne for øget risiko, må det være befolkningens ret at kræve en anden udenrigspolitik.

Hvis Danmark følger Norges eksempel og afviser tanken om stationering af fremmede tropper her i landet, vil det virke stærkt dæmpende på den russiske ophidselse, som har foranlediget noten. Ved at vise imødekommenhed og forhandlingsvilje og kun derved kan man få modparten til at ændre politik. Trusler og magtopbud vil